

Projekt dotyczy zagadnienia przetwarzania danych liczbowych w tłumaczeniu symultanicznym – jednym z najbardziej skomplikowanych procesów językowych i poznawczych. Badania nad przekładem ustnym nie ograniczają się tylko do badania tłumaczenia jako produktu. Tłumaczenie symultaniczne coraz częściej postrzegane jest jako proces, na którego przebieg ma wpływ wiele różnych czynników. Tłumaczenie symultaniczne to proces niezwykle złożony, głównie ze względu na to, że wiadomość usłyszana w jednym języku musi być natychmiastowo przekazana w drugim, co wymusza szybkie podejmowanie decyzji. Dodatkowo, tłumaczenie to nie do końca proces linearny. Dla przykładu, tłumacz nierzadko słucha i mówi w tym samym czasie, co oznacza, że w momencie wymawiania danej frazy słucha już kolejnej (Lederer 1981, Gile 1995, Seeber 2011). Mnogo zada do wykonania oraz ich jednocześnie sprawi, że tłumaczenie kabinowe jest wartością do zbadania z poznawczego punktu widzenia.

Niektóre bodźce, które tłumacz musi przetworzyć, sprawiają szczególnie trudno. Jednym z bardzo wymagających zadań jest tłumaczenie liczb. Tłumaczenie danych liczbowych znacząco różni się od przekładu wikszości informacji w tłumaczeniu symultanicznym. Trudność w tłumaczeniu liczb polega na tym, że cechuje je duża niezależność od kontekstu tłumaczeniowego, dlatego nie da się ich przewidzieć (Mazza 2001), a z drugiej strony liczby niosą bardzo konkretne znaczenie, co jest ważne dla osiągnięcia skutecznej komunikacji.

W naszym projekcie zamierzamy połączyć zagadnienie procesu tłumaczenia symultanicznego z językowymi i poznawczymi specyfikami danych liczbowych. Mimo że dane liczbowe często określone są jako jeden z bardziej problematycznych do przetworzenia bodźców w tłumaczeniu symultanicznym, to brakuje badań empirycznych, w których by tego dowiedziano. W proponowanym przez nas eksperymencie zbadamy to zagadnienie i odpowiemy na pytanie, czy dostęp do materiałów wizualnych ułatwia poprawne przetworzenie liczebników. Chcemy również przetestować empirycznie stworzony przez nas model przebiegu faz przetwarzania danych liczbowych w tłumaczeniu symultanicznym (SIN). W celu zweryfikowania naszych hipotez użyjemy metody okulografii, która pozwoli nam zrozumieć, w jaki sposób tłumacze korzystają z materiałów wizualnych w procesie przetwarzania danych liczbowych w tłumaczeniu kabinowym.

Zastosowanie metody okulografii do zbadania przetwarzania liczebników w tłumaczeniu symultanicznym jest pomysłem nowatorskim. Opisywane przez nas eksperymenty mają niespotykany charakter, gdyż łączą w sobie studia nad dwiema skomplikowanymi dziedzinami – tłumaczenie symultaniczne i przetwarzanie liczebników – które wymagają dokładniejszej analizy, a połączenie ich w jednym eksperymencie może przynieść nowe, zaskakujące rezultaty. Wyniki badania mogą mieć znaczny wkład w rozwój studiów nad przekładem i pozwolić szczegółowo poznać jedną z najbardziej problematycznych kwestii w tłumaczeniu konferencyjnym, jaką jest przetwarzanie danych liczbowych.